Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Creu pintada del mestre de Lluçà

Lluçà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Museu Episcopal de Vic. Plaça Bisbe Oliba, 3. Vic

Coordenades:

Latitud: 42.0681
Longitud: 2.07334
UTM Est (X): 423338
UTM Nord (Y): 4657753

Classificació

Número de fitxa 08109 - 164
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle XIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Una de les cares de la creu es conserva en mal estat.
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Privada accessible
Titular: Museu Episcopal de Vic. Plaça Bisbe Oliba, 3, 08500. Vic
Fitxes associades:
Església de Santa Maria de Lluçà
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 02/03/2009 - 01:00

Descripció

La creu d'altar prové de l'església de Santa Maria de Lluçà. Es tracta d'una creu d'altar pintada amb la imatge del Crucificat directament dibuixada damunt la fusta de suport. Normalment aquestes creus anaven col·locades al centre i darrera els altars. La creu està formada per l'enganxament de tres peces de fusta les quals formen un cercle al seu punt d'intersecció i conserva els seu anvers i el seu revers. Les seves mides són: 88 x 65 centímetres. La fusta ha estat decorada en vermell i estretes cintes de color groc i tant la cara com el dors presenten una mateixa imatge: el Crucificat, representat amb barba i una llarga cabellera; no porta corona i va vestit amb un "perizonium" de color blau, decorat amb un puntejat fi vermell i blanc. El "perizonium" tapa els genolls del Crist i s'obre pel seu costat dret, deixant mig descoberta la cama dreta. L'aurèola, de color groc, ha estat contornejada amb una línia negra decorada amb punts blancs. A la part superior de la taula vertical, damunt del cap nimbat de Crist hi ha escrita la llegenda IHS. El Crist és representat amb els ulls oberts, les cames creuades i els braços lleugerament arquejats. La creu conserva una de les seves cares en molt mal estat: la imatge del Crucificat només deixa veure una part del seu cap nimbat i els braços, els quals lleugerament arquejats, igual com en l'altra cara de la mateixa fusta, conflueixen en les mans, amb els palmells estesos. Hom pot observar una diferència entre les mans d'una cara i altra de la creu: les mans de la cara més ben conservada tiren amunt; a la cara més deteriorada les mans convergeixen avall. La mateixa inscripció que hi ha en el suposat revers de la creu fou representada també en l'anvers. De la inscripció IHS només es conserva la primera lletra inicial i una part de la segona. Iconogràficament aquest exemplar correspon al tipus siríac: el Crist porta barba, té uns cabells llargs i va nimbat. Manté els ulls oberts i l'absència de dolor a la cara evoca la representació d'un Crist triomfant, en una clara influència bizantina, molt arrelada en tota la imatgeria romànica catalana, reflectida, sobretot, en les anomenades "majestats" catalanes. Estilísticament la creu de Lluçà participa a la vegada del corrent bizantí en desaparició i del gòtic que apareix a Lluçà. Tant el color com el traç lineal tenen una gran finesa. El gest, tranquil i quiet, però gens estàtic i la línia i el color es suavitzen i es combinen nítidament.

Observacions:

Una còpia de la creu d'altar s'exposa dins l'església de Santa Maria de Lluçà. La referència de registre d'aquest element al Museu Episcopal de Vic és: MEV 1610. La imatge s'ha extret de la postal: la creu pintada del mestre de Lluçà.

Història

La creu d'altar va ingressar al Museu Episcopal abans de l'any 1898.

Bibliografia

AADD (1984). Catalunya Romànica. Osona. Volum II. Enciclopèdia Catalana, S.A. PLADEVALL, Antoni (1997). Santa Maria de Lluçà. Antiga canònica agustiniana. Impremta Sellarès (Torelló).


I
H
S